

ZOMBOR és VIDÉKE

BACS-BODROGH MEGYEI POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség: Csíhás Benő-utca 94. szám.
Kiadóhivatal: Kossuth Lajos-utca 152. szám.

Felölös szerkesztő:
Dr. DONOSZLOVITS VILMOS.

Égész evre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Megjelenik minden vasárnap és esztűrtőkn.

Nyílt levél Dr. Hadzsy János képviselő úrhoz.

Figyelemmel kísértük országgyűlési képviselő úrnak azon munkálkodását, melyet közérkölcsei és nemzetgazdasági szempontokból az utóbbi időkben kifejtett.

A topolyai munkás egyesületben felolvasást tartott a pálinka ivás káros hatásáról. Fejtette teljes közvetlenséggel ott és azoknak a korcsmázás és iszákosság egyént és társadalmat romboló hatását. Példákkal világította meg és bizonyította, mint megy lönkre az ember testi és lelkileg a szeszes ital megszokása és káros befolyása folytán. Hisszük hogy szava nem vészett el, mint a pusztlában kiallozóé, — mert jó helyen lett elmondva s azoknak, kiket leginkább illet. — Mert *czélja nem is volt* nem is lehetett egészségügyi tudákos fejtegetés, hanem a tapasztalati tényeken alapuló s gyakorlati értékkel bíró hasznos oktatás.

A képviselőházban a belügyi költségvetés tárgyalásánál felhívta képviselő úr a nemzet és belügyminiszter figyelmét az országban elterjedt iszákosság megállítására, melyet bár egészségügyi szempontból vett bírálat alá — de mégis nemzetünknek ezen rákfenéje ellen hatóságai intézkedést sürgetett.

Képviselő urat választotta meg Bács-Bodrogh vármegye egészségügyi bizott-

sága elnökének, — bizonyára méltán, nyilván vármegyénkben egészségügyi téren kifejtett eddigi munkásságát — s körültekintő szakavatottságát.

Önhöz tehát képviselő úr, mint a vármegyei egészségügyi bizottság elnökéhez intézzük kérelmünket azon előzmények után is — melyet im kifejtettünk, azor férfúhoz, ki nemzetlénk embertársainak jólétét, hogy mennyire viseli szívén, nem egyszer lényes tanujelét adta már.

Vármegyénkben az iszákosság nagy mérvben elterjedt. A legnagyobb megdöbbenéssel látunk közsekben — legkivált német lakta vidéken, — hogy iskolában járó, 15 éven aluli gyermekek, vasár- és ünnepnapokon, mindkét nembeliek a korcsmákat látogatják. Kimondhatlan gúny az, midőn minden vallás erkölcsi tanítás és nevelés daczára, nagyobb mig tanköteles gyermekek, ott a garázda, buja, részeg iszákosság voltuknál fogva, az emberiségből kivetközött esztelen felnöttek példáját látják, azon maguk is indulnak, dorbézolnak, a közérkölciség gúnyára. Egészségi, vagyoni önállóság tekintetében hová lesz az ily növendékekből felnövekedő nemzedék — azt Nagyságodnak felesleges fejtegetni, — hisz közvetlen tapasztalataiból jól ismeri azokat.

De bizonyára ismeri képviselő úr, hogy az iskolazékek mily tehetetlenek, mert bár maguk is látják és ismerik e veszélyt, de végrehajtási joguk nem lé-

vén, — semmit sem tehetnek ennek megállítására. A papság és tanítóság predikációi intelmei alig lendíthetnek valamit az ügyön, — mig az előljárosság szabályrendelet hiány közbe nem léphet az ily anomaliák megszüntetésére.

Emiatt fordulunk képviselő úrhoz, mint az egészségügyi bizottság elnökéhez és vármegyei bizottsági taghoz, — vegye kezébe az ügyet, nyújtson be a vármegyéhez egy szabályrendeleti indítványt, emelje fel szavát a megye gyűlés termében, s ismert energiájával hasson oda, hogy az minél előbb tárgyalva s életbe léptetve az ily nemzedéket vármegyénk községeiben mentse meg azon kártól, — mely ellen képviselő úr oly szép és nemesen küzd.

A szabályrendeletben kimondandó lenne:

Tizenöt éven aluli gyermekeknek, a korcsmákban, sörházakban, pálinka- és szeszmérő helyiségekben a szülők vagy felmenő rokonok felügyelete nélkül tartózkodni és ily helyeken szeszes italokat fogyasztani tilos.

A korcsmárosok, sörháztulajdonosok és pálinka-mérők kötelesek a 15 éven aluli gyermekeket helyiségeikből eltávolítani. Az itt felsorolt nyilvános helyiségek tulajdonosai felügyelni tartoznak arra is, hogy a helyiségekben rendezett nyilvános táncmulatságokban a 15 éven aluli gyermekek a szülők vagy felmenő rokonok felügyelete nélkül részt ne vegyenek.

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TARCZAJA

Trefás történetek a pénzről.

Lessingnek egyik epigramja szerint, furcsa berendezése a világnak, hogy „éppen a gazdagok bírnak a legtöbb pénzt.“ Nem kevésbé irigylik őket ezért a szegények s ahol csak szerit éjtelik, szívesen csalogatnak egy kis pénzmagot a jómóduktól. Csakhogy amilyen őszinte vonzalmat tanusítanak a szegények a pénz iránt, éppen olyan benső ragaszkodással viseltetnek iránta a gazdagok is és így bizony nagyon hamarosan akad határa az átcsábitásnak.

Rothschild Salamon bárónak az volt a szokása, hogy minden este színházba, felvonások közben pedig a színpadra ment. Egyik este, amint a színlalok mögött társalgott a színház titkárával, hangos zokogást hallott. Megfordult és egy éltesebb kardalosnőt látott, aki kétségbeesetten jajgatott.

„Titkár úr,“ kérdezé Rothschild, „miért sir ez az asszony olyan nagyon?“

„Nem tudom, báró úr.“ felelt a titkár, „de mindjárt meg fogom kérdezni.“

A titkár tényleg megkérdezte a kardalosnőt, miért sir olyan keservesen?

„Oh Istenem!“ válaszolt ez. „Már hogyné sirnék? Ameddig itt komédiát kell játszanom, oshahaza a háziuram elveszi csekély butorzatot és szegény édes anyámat kiteszi a házból!“

„Mennyivel tartozik a háziurnak?“
„Hat forinttal, két lakbérnyedert.“
Amikor a titkár közölte ez Rothschild báróval, utóbbi a kiserőjéhez fordult:
„Van önnel kétszáz forint?“
„Tessék, báró úr,“ mondá a kiserő, két darab százas bankót nyujta át a milliomosnak.

„Kérem titkár úr, szíveskednék ezt az összeget a szegény asszonynak átadni. Fizesse ki vele a háziurát, de nekem meg ne köszönje!“

Emnek daczára a kardalosnő mégis lerokad a báró lábai elé s megcsókolta a kezét. Rothschild gyorsan távozott.

Másnap este megint a színpadra jött Rothschild. Ekkor minden sarokban, minden kulissza mögött sirtak és zokogtak; az összes kardalosnőknek legalább fele része magára akarta vonni a báró figyelmét.

„Titkár úr,“ mondá Rothschild finom mosolyal, „ön ma utoljára lát itt; ugy veszem észre, hogy jelenlétem könnyeket facsar ki a szegény kardalosnők szeméiket s övjön meg a Mindenható attól, hogy nekik a jövőben is szomorúságot okozzak.“

II. Miksa bajor király szeretett egyszerű ruházatban és minden kísérlet nélkül a város környékén kisebb sétákat tenni. Egyik ilyen séta alkalmával föltűnt neki, hogy egy kis házikó, mely, amikor utoljára látta, lakatlan volt, most isnét lakókhöz jutott. Az udvaron erőteljes, barátságos külsejű férfi dolgozott s a király, rendese kszása szerint, közelebb lépett hozzá, megkérdezte, honnan jöttek az új lakók és vajon a kis birtok az övé-e? A férfi megmondta, hogy eddig családjával Salzburgban lakott, de ott minden igyekevése daczára se tudott zöld ágra vergődni.

„Ekkor összeszedtük magunkat és Bajorországba hurczokodtunk. Itt, azt mondják, könnyebb az élet s ha valakinek panasza van, elmegy a királyhoz, aki szívesen segít rajta.“

„Bizonyára szívesen teszi ezt a király,“ mondá mosolyogva II. Miksa, „de nem oly

A községi előjáróság kötelessége a szabályrendelet ezen pontjait szigorúan betartani s azokat ellenőrizni s a tapasztalt mulasztásokat esetről esetre a járási főszolgabírói hivatalnál haladéknélküli bejelenteni, az ott talált gyermekeket pedig szülőik vagy gyámjaikhoz hazakisértetni.

Azon korcsmáros, sör- és pálinkamérő, ki a hozandó szabályrendeletet s benne irt kötelességeit be nem tartja, a községi szegény alap javára fordítandó pénzbirossággal legyen megbüntetve.

Ép úgy legyemi büntetés érje a községi előjáróságot, ha a reá rótt ellenőrzési kötelességét elmulasztja. A felelősségi fórumok legyenek első fokban a főszolgabíró, második fokban a vármegye alispánja, harmadik fokban a belügyminiszter.

A szabályrendelet a belügyminiszteri jóváhagyás után a korcsmásokban, sörházakban, pálinka mérésekben, — a községben divó nyelven kinyomtatva — mindenki által látható helyen kifüggesztve legyen.

Ezek lennének főbb vonásokban felveendő a szabályrendeletben. Jól tudjuk, hogy a társadalmi kinövéseket, az egyéni rossz hajlamokat egyszerre megjavítani nem lehet, jól tudjuk, hogy a közigazgatási hatóságokat a legyemi és büntetendő esetek bejelentésével eleinte nagyon megfognánk terhelni, — de elenyésző csekély azon farsadság és áldozat melyet a törvényhalóság hozna azon eredményért, hogy ifjúságunkat kiragadnók testet és szellemet ölt, társadalmat pusztító ezen betegségből.

Képviselő úrtól várjuk és velünk bizonyára vármegyénk társadalmá is, hogy ez irányban működve eddigi a közjóért társadalom és emberiségért kifejtett áldásos működéséhez ezzel egy újabb levelet tűz az elismerés és hála babér koszorújához.

Közérkölcsei, közrendi, valamint közegészségi és nemzet gazdasági szempontból vármegyénk lakosságára oly fontos ügyre midőn Nagyságod figyelmét felhívjuk és közreműködését kérjük, szabadjon Önt ez ténnyel már is mint úttörőt üdvözölni.

— y.

könnyű hozzá, mint azt hiszi, barátom; sok nála az őr, a komornyik és a kamarás."

"Oh, már azt én jobban tudom; nem is kell a királyhoz menni, ő maga keresi fel alattvalóit, mikor legkevésbé se sejtik, megnézi a gazdaságukat és segít, ahol szükséges."

"Ebben persze igaz van," vélte a magas rangú látogató, "s én örülök, hogy egy derék embert ismertem meg, aki remélhetőleg új hazájának becsületére fog válni. En vagyok a király, és most — Isten önnel!"

E szavakkal távozni készült a király, de a férfi visszatartotta.

Ugyan ne üzzön velem tréfát, egy királynak csak sokkal pompásabbnak kell lenni, mint ön!

"Nem a ruha teszi az embert," vélte a király. "Nézz meg ezt hasonlítsa össze vele."

Azzal egy aranyékszert csúztatott a salzburgi kezébe.

"Nos, én vagyok-e a király vagy nem?"

A paraszt nézte a fejet az aranyon.

"Isten ugye! Tökéletes hasonmása? A király ur!" kiáltott hangosan. "Te asszony, gyere csak gyorsan, de gyorsan át!"

Csakhamar csinos fiatal asszony rohant elő a kert kerítés mellől. A férfi a királyra mutatva így szólt:

* **A vármegyei pénztárak államosítása.** Széll Kálmán belügyminiszter leiratban értesítette minden vármegye alispáni hivatalát, hogy a megyei gyám- és házipénztárakat, valamint a számvételeket a törvény rendelkezésének megfelelően 1903. január 1-től a királyi pénzügyigazgatóságokhoz osztja be.

* **A zentaiak küldöttsége a minisztereknél.** Latinovics Pál, Bács-Bodrogmegye főispánjának vezetése alatt csütörtökön Zenta városának 30 tagú küldöttsége tisztelt Széll Kálmán miniszterelnöknek, Horánszky Nándor kereskedelmi miniszternek és Lukács László pénzügyminiszternek. A küldöttséghez csatlakoztak a bács-megyei képviselők közül Zakó István, Hadzsy János és Lovász Márton. A küldöttséget vezető főispán előadta a miniszterelnöknek, hogy a leszakadt híd helyébe — melyet Zenta városa ideiglenes helyre fog állítani — állandó vas- vagy vasbeton hidat állítani emilyen állami érdek, amelynek kielégítése azonban fölfülműja a város és vármegye anyagi erejét. Ezért állami támogatást kérnek, melynek három formája lehetséges. Vagy kiépíti az állam a hidat a saját költségén, amikor is a révjogot annak 30,000 korona jövedelmével átengedi a város az államnak; vagy egy jelentékenyebb összeggel egyszer s mindenkorra hozzájárul az állam a kiépítés költségeihez, vagy pedig a pénztári készletekből egy hosszabb lejáratú kamattalan kölcsönt nyújt az állam a városnak, amelyet a város a híd jövedelmeiből törlesztene. A miniszterek mindnyegye elismerte, hogy a kérelem jogos, és hogy a vashíd létesítése állami érdek, és a maguk részéről kitámasztásba helyezték, hogy a kérelem kedvező megoldása elől nem fognak elzárkózni. — Főispánunkat távozásakor a küldöttség ovációban részesítette. — Latinovics Pál főispán Budapestről Bécsbe utazott a hadügyminiszterhez, hogy őt a helyzetéről szóbelileg informálja. Kriehammer megígérte a főispánnak, hogy a zentaiak kérését teljesíteni fogja s egy kiegészítő híd verésére már utasította is a katonai hidász csapatot.

* **Kongressusi képviselő választás Zomborban.** A karlócai gör. keleti választás Kongresszusára a képviselőket a szerb husvéti ünnepek után fogják megválasztani. Zomborban is a szerbek erősen készülnek a választásra. Az iparos osztály és földműves nép Blagojević tanár mellett agít, míg az intelligens osztály dr. Konyovits Dávid ügyvéd mellett sorakozik. Amint halljuk, a választás kiüldemes lesz, — ha csak addig a pártok kompromissumra nem lépnek.

"Nézd csak, asszony, ezt az embert! Hajolj meg előtte, mert maga a király ur!"

"Lóvá akarsz tenni?" szölt az asszony.

"Mit keresson nálunk a király ur, ez az ember nem lehet a király ur!"

"Ugy? Nem akard elhinni? Bizonyítsa csak be király ur, ennek az ostoba asszonynak, bizonyítsa be!"

Es egy második arany vándorolt a király zsebéből ezúttal az asszony markába.

"Jézus Mária! Csakugyan a király!" kiáltott föl azonnal, "a gyermekeimnek is meg kell őt látniok — Józsi, Mari, Anna!" kiáltott rikácsoló hangon, "jertek csak gyorsan!"

S pillanat alatt egyik szőkefürtű fej a másik után bukkant elő a sövény mögül, de a király sietve távozott.

Amint hazaérkezett első dolga volt a jóízű történetét elmondani a nejeének.

"Legfőbb ideje volt, hogy elmenekültem," végzé be elbeszélését, mert ha anélkül levő pénz elegendő is lett volna tén a gyermekeknek személyazonosságomat bebizonyítani, ki tudja, nem-e hívták volna elő a béréseket, a cselédet a teheneket és kecskéket s mindannyioknak további aranyokkal kellett volna beigazolnom hogy csakugyan én vagyok a király!" K. B.

* **Ki lesz a temesvári szerb püspök?** A temesvári szerb püspökség betöltése körül már megindult a küzdelem. Ugy hírlik, hogy Szent György napjára akarja a pátriárka a püspök-választó szinódust egybehívni. A szinódusban a jelöltek a következők: A patriárkának és Popovich Lucianának jelöltje Letics György dr., ki unokáé is a patriárkának. Letics végeztet teológus. Ezen jelölttel szemben áll Sević Mitrofan bácsi és Zmejanović Gábor verseezi püspök jelöltje; Vidický György, aki a protoszingeloszta kovili zárdá főnöke. A harmadik jelölt Nikolics Miron pakraini püspök jelöltje. Ez a jelölt Jankovics Antal, a krusedoli zárdá főnöke. Külön jelöltje van Gruić Mihály karolyvárosi püspöknek is Ez a negyedik jelölt Zeremsky Ikaria teológiai tanár, ki a teológiát Oroszországban végezte.

Tanítóinkról.

Vannak állami, községi és felekezeti tanítók, de olyan tanító nagyon kevés van, aki fáradozásért teljesen megfelelő díjazást kapna. Nálunk semmi féle munkát olyan rosszul nem fizetnek, mint a tanítóét, pedig senkinek munkája a közjó érdekében értékesebb nem lehet az övé jüknél.

A legzsenőbb ifju nemzedék nevelésének ők fektetik alapját, ők vezetik a fiataloságot a mai kultúra felismerésébe öntik beléje a hazaszeretetet, megösmertetik velök a jót és szépet, mint követendő, fogékonyá teszik iránta s kerüldőnek állítják elébe a rosszat, a bűnt. S amíg határt nem ösmerek idealizmussal nevelik ifju csemetéinket, ameddig az ifjuság lelki művelésért feláldozzák egész életük tevékenységét, addig nem ritkán a legnagyobb nélkülözésekkel küzde kénytelenek saját érdeküket a közjó érdekének alárendelni.

Nem tudok szebb, nem ösmerek nemesebb foglalkozást a néptanítónál. Miért kell éppen neki szükkölni, miért éppen ő legyen a társadalom mostohája? A felelettel hamarosan készek lehetnek azok, akik a nemzet ügyeit intözik. Nincsen pénz, mellyel a néptanítók jogos igényeit ki lehetne elégíteni, ezt a választ kapjuk rendszeren. Akinek azonban az élet rideg fellegői még nem rontották el jobbik érzését, az ebbe a válszba nem nyugodhat bele. Hát a kereskedő, a tisztviselő sőt a munkás részére is kell, hogy legyen annyi pénz, hogy egy, ahogyan, de mégis valahogyan megélhessen? Csak éppen a tanító legyen az, akinek hivatása magasztossággal és rossz fizetéssel kell beérnie, aki amellet, hogy kénytelen tisztességesen ruházkodni, emberségesen lakni, éppen úgy gondoskodni hozzátartozóiról, mint bárki más, — az idealizmusa legyen csaknem kizárólagos jutalma?

Hiába kérdezzük, hol itt az igazság? Magasabb szempontok eltiporják tanítóink jogos igényeit s valahányszor egy-egy felszisszegésük, egy-egy feljajdulásuk hallatszik, melegen érző szívvel gondolunk bajakra, — de ez aztán minden is. Ki tesz valamit értettük?

A fővárosban mult héten az ideiglenesen alkalmazott tanítók felpanaszolták, hogy ezer korona évi fizetés mellett négyötöt sőt hat és több évig is kénytelenek az elérhetőnek alig látszó végleges kinevezésre várni. — Igazán sajnálatraméltó a ti helyzetetek, szegény tanítók! De meg gondoltátok-e, ti fővárosi tanítók, hány kartársatok tengődik a vidéken, hol ideiglenes hol meghatározott idejű, hol végleges kinevezéssel ennél a fizetésnél is sokkal silányabb javadalmazással? Hányan vannak, akiknek egészen jelentéktelen készpénzfizetés és csekély természetben; javadalmazás mellett állandó sorsuk a koplalás! S ezt nem azért említem, minth a fővárosi tanítók panaszát joga

tartanám, hanem azért, mert panaszuk rátereli figyelmünket vidéki kártársaik helyzetére is.

A társadalmi felfogások abszolútizmusa alatt nyögő tanítóink egye üli vizsgálata, hogy helyzetük immár tarthatatlan lévén, fizetéseik végleges rendezése soká nem késhet. Utóvégre is ennek a társadalomnak be kell látnia, — bármennyire is viselője magán általában a mindennapi kenyérkereseti hájsza bélyegét, — hogy a népnevelés apostolainak megfelelő díjazása elkerülhetetlen szükségesség. Hogy a társadalomnak éppen nem válik dicsőségre megfelelő a jövő társadalom nevelőinek sorsáról, süketnek lenni jogos igényeikkel szemben és jól megérdemelt jutalmaztatásuk helyett örökön-örökké megújuló beváltatlan ígérettel kecsesgetni őket.

Drágább lett minden, a pénz meg olcsóbb lesz napról-napra, tulságosan bőven van belőle — már akinek van — s amíg a pénz értékéből egyre veszít, addig a néptanító fizetése maradt évtizedek óta a régi. Általában sztrájkok, fizetés-emelés iránti mozgalmak napirenden vannak. Zugolódik mindenki, akinek a fizetése, a bére nem futja a megélhetésre. A tanítók legfeljebb, hogy tanácskoznak, miképpen lehetne helyzetükön segíteni? De erősebb eszközökhöz nem nyulnak. Ismerik hivatásuk nemességét s ezzel összeférhetetlennek tartják az anyagiakért való erőszakos követelődést. S a társadalom — tudva ezt — nyugodtan nézheti, némán tűrheti azt az önmegtartózkodást, a társadalom képes ilyen ajándékot elfogadni azoktól, akik legnagyobb jótévői?

Határozottan kell tiltakoznia mindenkinél az ellen, hogy a néptanítókat a társadalom páriáivá alacsonyítsák. Ez a derék, ez a buzgó osztály mindannyiunk pártfogását érdemli s nem szabad tűrni, hogy farszító, ideális munkájokért megfelelő jutalomban ne részesüljenek.

Joggal várhatják, hogy a társadalom ügyüket felkarolja; joggal remélhetik, hogy mint a társadalom hasznos tagjai megélhetésük biztosítva legyen. Minden jóra való hönpolgár, aki hálaosan emlékszik első tanítóira, tartsa kötelességének, hogy a tanítók sorsát tehetőségéhez képest előmozdítsa. S ha ez a törekvése őszinte, úgy bizonyos, hogy a tanítók helyzete is csakhamar megfog javulni.

Hirek.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Veress Béla zentai járási bírósági joggyakornokot a bács-almásai járásbíró-sághoz aljegyzővé nevezte ki.

* **A kalocsai Érsek a szegényeknek.** Császká György főpásztorunk 800 koronát adományozott a bácskai szegény munkásoknak.

* **Kinevezések.** Latinovits Pál főispán Ergh Lajost a hodszághy járás szolgabíró-ságához írnoknak, — Zsámbokréthy Aladárt díjnoknak és Burányi Ferencz dautovai lakos zentai szolgabíró-sághoz írnoknak nevezte ki. — A m. kir. belügyminiszter Szakács Sándor kuczurai köz-ségi jegyzőt kuczurai anyakönyvvizetőnek nevezte ki.

* **Épül az új templom.** A zombori új templomnál az összes építkezési munkálatot e hét elején teljes erővel fogják megkezdeni, Ulrich és Angyal vállalkozók. Mátrai Zsigmond tanító úr és neje által felajánlott „Mater Dolorosa“ szobor szintén megérkezett Tirolból. Falcione Lőrincz úr egy mellék oltárt ajánlott fel, mely szintén Tirolban lett megrendelve s pünkösdre már fel lesz állítva. Az oltár a rajkok után itélve, igen szép lesz. A templom körüli terasz feltöltését is megkezdik.

Amint értesültünk, Falcione Nándor neje szül. Falcione Milla úrnő egy nagy oszlárt óhajtt felajánlani a templomnak. Mint látjuk a Falcione család kívüni óhajjára a maga részét az új templom létesítésénél minden irányban és minden téren, munkálkodás és adakozással is.

* **Gőzfürdőt Zombornak.** A városi befektetések és adósságok konvertálására szükséges előkészületek megtételeire kiküldött értekezlet bizottság 3 millió 6 százezer koronát ajánl kölcsönkép felvenni. Sok mindenfelére jutna erre, leg-több a belvizek lecsapolására és a csopnolyai műtúra, — de nem lett felvéve a gőzfürdőre egy fillér se. Ebből joggal azt következtetjük, hogy a város nem önköltségen, hanem vállalat útján részörtözés-re óhajja a fürdőt megépíttetni, mert azt fel nem tételezhetjük, hogy az értekezleten, de különben is a polgárságnak szám-telanszor megnyilatkozott követelését, egy modern gőzfürdő létesítését eljuttették volna. Csinálhatunk mi Zombornak akármit, Conserv gyárat, keményítő gyárat, apatinig villamos vasutat, — akár a szalámi gyárat is elhozhatjuk Bikityről, — de addig ne beszéljünk modern városról, míg gőzfürdünk nem lesz. Ergő gőzfürdőt Zombornak.

* **Új lap Zomborban.** Amint a „Bácska“ hírül adja, városunkban a napokban megalakult haladó párt — új lapot készült indítani. Örömmel vesszük e hírt, hogy egy új hirlaptársunk lesz, aki városunk előrehaladásának nehéz munkájában szintén közre működni fog.

* **Április 11.** Az 1848-as törvények szentesítésének emlékeztelőre pénteken ünnepélyes istentisztelet volt a róm. kath. g. kel. és izr. templomban, melyen a hatóságok megjelentek. A hivatalos épületek zászlók lengtek. — A polgárság teljesen távol tartotta magát — mert a nemzet újábrézdés ünnepé — hiába minden hivatalos apparatának nem április 11, hanem márczius 15!

* **Hirdetmény.** Miután a legutóbbi időben a város területén a koldulás nagy mérvben terjedt el és ebből folyólag, eltekintve a közönség zaklatásától, a közbiztonság veszélyeztetve, a körend pedig sérve lévén, ennél fogva egy a közönség zaklatásának megszüntetése valamint a közbiztonság és körend helyreállítása céljából szükséges hatósági eljárásnak, csupán a közönség jó akaratú támogatásával lehet meg a sikeres eredménye. Ennélfogva felkérjük a város közönségét, hogy a koldulás véget jelentkező egyéneket kérelmetlenül elutasítani esetleg a koldulást üző egyént a rendőrkapitányságnak bejelenteni sziveskedjenek. Megjegyeztük itt, hogy a városi tanács a szegényekről, a kik tényleg hatósági segélyre szorulnak, egy a jelenben mind a jövőben is gondoskodni fog, és így a koldulás semmi czímen indokolt nem lévén, meg nem engedhető. Zombor 1902. évi április hó 8-án tartott tanács üléséből. Hauke Imre s. k. polgármester.

† **Halálozás.** A vármegye Izsákja, családi nevén Vidakovits Izsák, vármegyei pandur, a leváltár jobb keze agyszélhü-désben meghalt. Jól ismert alakja volt a vármegyének aki nemcsak hivatalos minőségben de nénapki helyett, — tudván a vendég urak közt már ki milyen italt szeret s mikor kinek kell a fekete kávé. Szóval jól betöltötte helyét s hivatását s hogy mennyire sajnálták kora halálát mutatta az a nagy részvét, mellyel utolsó útjára kísérték a hű szolgát.

* **Becsületsértés miatt elítélt tanító.** Székely (Schware) Adolf bajmoki tanító ragalmazó közleményt írt a „Szabadkai Friss Újság“-ban Beszily Tádé,

bajmoki lakos ellen. E miatt Beszily Tádé bepörölte a nevezett tanítót a szabadkai kir. törvényszéknel. A tegnapi tárgyaláson a kir. törvényszék, Székely Adolfot, sajtó-elkövetett becsületsértés miatt 8 napi fogságra és 40 kor. eljárás költségekben elmarasztalta.

* **Alapszabály jóváhagyás.** A belügyminiszter jóváhagyta a bács-madarsai munkás egylet alapszabályait.

* **Jégyár Kúlán.** Kúlán is rájöttek, ha a természet nem csinál jeget, hát csinálnak ők maguk. A sörház tulajdonosok elhatározták, hogy jégyárat létesítsenek s azt legközelebb izzembe is hozzák. Hát a zombori jégyárral mi van?

* **Bezdán tagosít.** Sok huza vona és küzdelem után, Bezdán község 40 szótöbbséggel elhatározta határának tagosítását. Ha nem lesz megfelelőbbé a határokat, úgy legközelebb megkezdik a tagosítási munkálatokat.

* **Dávid kukorica.** Vojnics Dávid ó-morovici földbirtokos, gazdáink egyik legjelesebb veteránjának keresztelés útján sikerült egy rendkívül zamatos ízű kukoricafajt előállítania; a melyből, hogy mások is páratlan minőségével megismerkedjenek és termelésére alkamat nyerjenek, több kilónyi küldött be a vármegyei gazdasági egyesületnek ingyenes szétosztás végett. A kik ezen „Dávid“ névre keresztelt kukoricafajból termelésre magot kapni óhajtanak, forduljanak Zomborban a vármegyei gazdasági egyesület elők-ségéhez.

* **Műkedvelők Apatinban.** Az apatini kaszinó egylet e napokban szépen sikerült műkedvelői előadást rendezett az Andrész-féle vendégfogóban — saját pénz-tára javára. Volt zongora, szindarab és dialóg előadás, melyet a lelkes és buzgó műkedvelők a közönség zajos tapsa és hűsége mellett szépen, kellő ritinnal s ritka szép sikerrel játszottak. Tiszta jövedelem 160 korona volt. — Az est sikere Deceleva Béla egyleti elnök és Rózsa Dezső rendező érdeméül tudandó be, kik buzgalommal s fáradsággal járultak közre e szép eredményhez — és egy kedélyes est megteremtéséhez.

* **Uj gazdasági tudósító.** A földművelési miniszter Gyurgyits Milán csurogi lakos Bács-Bodrogh vármegye szabályai járásának a gazdasági tudósítói tiszttel megbizta.

* **A zentai hid ügyében a szegedi utászrezdől egy órnagy és egy főhadnagy mint a hadügyi kormány kiküldöttéi a városi mérnökökkel tegnap szemlélt tartottak a hid fölött, hogyan lehetne alkalmasabb módon a hid bomlott részét helyrehozni. Ha a katonaság végezne az ácsmunkát, ez legkevésbé kerülne a városnak, mert a vezetők fizetésén kívül naponta legfeljebb egy koronát kapna egy-egy utász katoná. Lehet azonban, hogy pontonokból állítanak hidat ideiglenesen. Arról is referálni fognak a hadügyi kormánygnak, hogy egy hadügyi célokra alkalmas állandó vashid építéséhez nyujtsone segélyt a városnak.**

* **A selyembubó ára.** A selyemtenyésztési főfelügyelőség értesíti a selyemtenyésztőket, hogy ez évre a gubókat következő őrben fogja bevéltani. Az I. osztályú gubóknak kilóját 2 kor. 20 fillérért és a rosszabbakat 20 fillérért váltja be minden gubó bevéltó állomás. De ily árakra csak az számíthat, aki az utasítás szerint nevei a selyméreket.

* **Csodás eredményeknek** nevezhető a gyógyítás terén azon sikerek, melyeket a csusz és közönséves betegek érnek el a hirneves Zoltán-féle kenőccsel. Oly betegek, kik évek óta különböző szerek és gyógyfürdőket eredménytelenül

használtak és kísérleteket tettek e csodásnak nevezhető szerrel, meggyőződtek arról, hogy a Zoltán-féle kenőcs esz és köszvényes bajok biztos gyógyszere. Városunk lakosai közül is már sokan dicsőíthetnek azzal, hogy e szer adása vissza nem remélt egészségüket, megleghangos levelekből mondták köszönetet e szer készítőjére Zoltán B. budapesti gyógyszerésznek, kinél mint egyedüli készítőnél kapható üvegenként 8 koronáért.

*** Munkanélküli munkások**
Szegeden. Egész sereg munkás ember lepte el kedden reggel a szegedi városházat. Körülbélül 600-an voltak és mind azt panaszták, hogy éhsek, nincs keresetük, mert ami kevés munka akad, azt is a környékről beseregleg munkásoknak adják oda. Kérték a polgármestert, hogy tegyen értük valamit. Itt-ott fenyegetések is felhangzottak. — Lázdáist muszáj csinálni — mi szeretünk dolgozni, adjanak munkát. A polgármester megígérte, hogy minden lehető elkövet az érdekükben, mire csöndesen szétoszlottak.

*** Miniszteri vizsgálat adóügyekben.** A miniszteri kiküldöttek, kik az adóügyekben tartanak vizsgálatot több magán felet személyesen is felkeresnek. Utóbbi időben azonban több panasz érkezett, hogy ezen ürügy alatt több oly egyén keres fel egyes embereket, akiknek a vizsgálathoz semmi közük nincs és becsapják a hiszekegy embereket. Erre való tekintettel a főispán elrendelte, hogy a miniszteri kiküldöttek csakis hatósági közeg kíséretében kereshetik fel a magánfeleket.

*** Baja város közkórházát épít.** Baja város közgyűlése már egyszer elhatározta és egy bajai vállalkozónak ki is adta a közkórház építését. A vállalkozó már hozzá is fogott az építéshez, — midőn a tanács felelőse a belligyminiszter a közgyűlési határozatot megsemmisítette s újabb árlejtés megtartására utasította a közgyűlést. Ez ügyben most döntött újra a közgyűlés, s szenvedélyes vita után a közkórház felépítésének munkálataival Weil Szilárd és Gellert budapesti cég lett megbízva. 319 346 korona vállalati árban. Ezen határozatot most az ellenzék készült megfélebezni. Mit csinálnak addig a betegek?

*** Szép, tiszta, üde archór** a legkönyvebben és legbiztosabban a Földes-féle Margit-Crém használatá alá érhető el. A közkedvelt és világhírű Földes-féle törvényesen védett arkenőcs semmi értémas anyagot nem tartalmaz; seplőt, májfoltot, pattanást és az ar minden nemű tisztáltságot pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat, redőket kisimítja és az arcnak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Szappan 70 fillér (3-féle színben) 1.20 k. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél. Aradon és minden gyógyszerháznál.

*** Szabadka városházat készülni építeni.** A minden ízében előrehaladó városunk Szabadka most már egy új városházat készülni építeni. A városházat két emeletre tervezik, közepén nagy kupolés tanácskozó teremmel. A földszintet arkádokkal körülvevő üzletheységek foglalják el, melyek jó jövedelmét hoznának. Sokan erre azt felelik: könnyű Szabadkának, annak van pénze! Pedig dehogyan van így. Szabadka is kölcsönt vesz fel, — de vállalkozónak óhajta e boltok s üzletek jövedelmét bizonyos évekig átengedni s bizonyára lesz építő aki a városnak szép új városházat fog emelni mihamarább. Minálunk garasos haszon miatt évekig elodázzunk minden nélkülözhetlen és szükséges városi követelményeket, a jelszó: inkább ne legyen semmi, maradjon minden a régi, csak másnak abból haszna ne legyen.

† Gyászhir. Özvegy Ertl Jánosné született König Francziska a maga, vala-

mint az elhunytak gyermekei, veje, unokái s dédunokái nevében is a legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy felejtetetlen jó férje, illetve jó atyjuk, testvére, nagyatyjuk, apósuk és dédapjuk, Ertl János nagybirtokos, Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, a Ferencz József rend lovagja, folyó évi április hó 12 én reggeli 3 órakor életének 75-ik évében, hosszas betegség és a halotti szentségek ajátos felvétele után jobblétre szenderült. A meghaldogult földi maradványait folyó évi április hó 13-án délután 5 órakor fognak a gyászházba beszenteltetni és a róm. kath. temetőben lévő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Lelki ügyeért az engesztelő szentmise áldozat pedig folyó évi április hó 14 én délelőtt 9 órakor fog a szónait róm. kath. templomban a Mindenhatókat bemutatni. Szótán, 1902. évi április hó 12-én. Béke hamvainak! Legifjabb Ertl János, Ertl László, Ertl Lenke férj, Dóhrmann Agostné, Ertl Paula, Ertl Irma, Ertl Mari, ifjabb Ertl József, Ertl Irén, Ertl Bella, Ertl Dóra, Ertl Ilonka, ifjabb Ertl István, Ertl Jenő, Kék Sarolta, Kék Lajos, unokái, Ertl János, Ertl József, Ertl István, Ertl Karola férj, dr. Kék Lajosné, gyermekei. Öv. Szele Jánosné született Ertl Anna, testvére. Ertl Józsefné szül. Horák Lenke, menyee, Dr. Kék Lajos, veje. Murmann Emil, Dóhrmann Agoston, unokáinak férjei. Murmann Lajos, Murmann Endre, dédunokái.

*** „Überbertl“ Zomborban.**
Alábbi lajragaszt küldtek be hozzánk: Ma vasárnap április 13-án és hétfőn április 14-én a „Vadászkürt“ szálloda termében a nemzetközi „Überbertl“ vendégjátéka szolid műsorral. A műsorból kiemelendő: Trio Starkoff nagy orosz hármás, nemzeti énekeivel és tánczaival. Bim-Exentrikus-Neger-Acrobatka. Nagy nevető estély. Belépti díj 1 kor. Kezdet 8 órakor. A n. é. közönség pártfogásáért esd az igazgatóság.

*** Leugrott a robogó vonat.** Steinmetz Eliást, körözött könyöradomány gyűjtőt nemrég Pancsován különféle csalások elkövetése miatt letartóztatták és illetőségi helyére akarták toloncolni. Amikor azonban a vonat elindult, Steinmetz Elias az öt kisülő rendőr élől a vonatról leugrott és nyomtalanul eltűnt. A napokban Ujvidékre vetődött, a rendőrség azonban elcsöpte és illetőségi helyére akarta toloncolni, de a körömfönt csalo ez alkalommal is leugrott a robogó vonatról, de a kisülő rendőr a vonatot megállította és Steinmetzet elfogta s lánccra verve kísérte illetőségi helyére.

*** Országos tanárgyűlés Szabadkán.** Az országos középiskolai tanárgyűlés múlt évi kongresszusán Budapesten elhatározta, hogy az idei nagygyűlést Szabadkán fogja megtartani. Ez ügyben a szabadkai rendező bizottság: ia. Frankl István nyug. főgymn. igazgató elnökele alatt, a részletes program összeállításán most dolgozik. A tanárokat a város vendégül fogja látni. Az országos tanárgyűlésen, mely f. év július 3-án kezdődik és 5-6 napig fog tartani, Beóthi Zsolt egyetemi tanár fog elnökölni. Az országos tanárgyűlés befejeztével a tanárok kirándulást terveznek — valószínűleg — Belgrádba.

() Nagy nyereség az, ha hirtelen fellépő rosszulleteknél egy olyan szer van kéznél, mely hivatva van, a bajon segíteni. Ily szer, mely a legtöbb különféle esetben biztosan hat, a Vértes gyógyszer. Ferenczpalinkája.

Csarnok.

Zombori levél.

A ki azt mondja, hogy nem nagyvárosiasodunk és hogy Zombor nem halad,

annak a beszéde talán rossz hiszemű. És mégis inkább állók e rosszhiszeműek mellé. Ambár nem tagadom, hogy városunk külső képe úgy szólván hónapról-hónapra változik. S mondhatom, hogy fényesedik. Menjünk csak végig a Kossuth Lajos utcán és akkor kedzezzük meg ö magunktól: ilyen volt e ez a kép mind-ig, vagy csak pár év előtt is? A terület az lesz, hogy nem! Az üzletek valóságos árházak lettek, a kirakatok változtattak és dúsak, sőt itt ott izlésesek is, de feltétlenül különbek, mint a miylenek csak nem reg is voltak. Egy-kettő a fővárosban is feltűnnék. Estenként némelyik — különösen az utjabbak közül — fényárban úszik.

Hát kérem, hogyan lehet mindez ha, a mint szeltemben-hosszában sóhajlják is, a kereskedelem pang, az üzlet világ haláltusáját vívja, s minden vnalou kísért gazdaságunk réme: a deficit!

Mint a ki szeretek tamáskodni, megtudtam, s most megsgídom önöknek is, ennek a dolagnak a nyitját. De kerem ne mondják meg senkinek!

A hány kereskedővel még beszéltem, mindegyik arról panaszkodott, hogy az üzlet pang, vevők nincsenek, keves a pénz, nincs hitel, megbukunk, oh, hogy oly kevesen értik meg e szót „m e g b u k u n k“ . . .

— Hát akkor — kérdeztem én — miért fektetnek be annyi fényűző dolgot ha, azt mondják, hogy nincs pénzük?

— Hja kérem a közönség . . .
— Hogyan a közönség ezt megkívánja?
— Feltétlenül!

— És ha ezt maguk megteszik, akkor sűrűbben jó a vevő közönség?

— Nem kérem! Van nap, hogy tíz koronát se vesszünk be, holott napi kiadásunk jóval löbb ennél.

Ime! ilyenek vagyunk mi! Megkivánjuk a fényt és a pompát saját szemünk gyönyörködésére. De hogy azt a saját erőinkkel is segítsük, arra, ugye bár, jobb nem gondolni, mint igen!

Nézzük csak, miként állanak a mi kereskedőink a közönséggel szemben?

Ha a kereskedő nem tesz kívánságunk szerint, — mert nem akarja magát — és igen helyesen, — oktan pénz bukása kergetni, és nem piperezi fel üzletét, akkor azt mondjuk rá, a sima aszfaltról hamisíthatlan magyar nyelven, hogy „s n á s“, hogy elhanyagolja az üzletét, nem halad a korral, fitymálja a közönséget, azt hiszi nekünk igen jó

Ha teszi, a mint a legtöbb meg is teszi, — és megbukik, a mint igen nagy százáéka erre a rosra jut is, akkor azt mondjuk, hogy hamisan bukkott, megbizhatatlan, hogy lump — ha nem is az, — és ki tudja még mi

Igazán érdekes kérdés lenne annak megvitaása, hogy a közönség neveli e a kereskedőt, vagy a kereskedő a közönséget? — Ha úgy tehetném, erre hirdetének pályázatot. Különösen itt nálunk, a hol szinte éget ennek a megokolása. Mert a mi üzletvilágunk képe körülbelül ilyen: Ha vagyons a kereskedő, úgy csak kész vagyonnak révén tud existálni, ha nem vagyons, akkor feltartóztatlanul halad végözéja felé; s ez a: b u k á s. Van azonban egy közép út is: s ez a nyomor. Na ezt már nem fejtegetem! Inkább megmondom, hogy mért van mindez így?!

Eljárunk az üzletekbe — ha fényes és vonzó, — felhanyatjuk az egészét, — ez nem elég finom, ez meg drága, ez régi, ez közönséges, — a kereskedő majd belevész az izzadásába, na meg a „kérem szépen“, a „tessék“-ekbe. S a vége adás-vevés? De hogy! A vevő haza megy, még gondolkozni! A kereskedő érti már ezt; savanyu arccal rakja vissza az árúkat, és várja a másik vevőt. (?) Az, a ki huzament gondolkozni, az meg nagy nyugalommal elővesz egy „C o r r e s p o n-

den c z a kártyát és fel ír a m a g y a r fővárosba: Bécsbe, mert hát ott minr den jobb, olcsóbb és finomabb! A pénz elviszi a posta, az árú nem fizet vámo t, a kereskedő meg fanyar keserűség-gel zárja le a hónapot!

Higyük meg, így van mind ez és nem másként! Ismerik önök a mitológiai lukas hordó históriáját? Na hát ilyenek vagyunk mi is, a kik lukas hordóba öntjük a pénzünket, hogy a más javára folyják ki!

Es tudják önök, hogy társadalmunk melyik rétege őrzi ezt a mitológiai tréfát legelső sorban? En nem tudom! De hogy nem az egyszerű nyárs polgárok, szállásokok ezek, arra ezret mernék egy ellen tenni

Mért nem szaladunk fel — talán éppen Wienbe — ebédelni és vacsorázni is? Na nem?!

D-r. Gy-ö.

Irodalom.

— *Uj Idők.* Szépirodalmi lapjaink között első helyen áll Herceg Ferencz lapja az Uj Idők. Nyolczadik évében van már ez a lap s arra a nagy rokonszenvre és elismerésre, melyet ennyi idő alatt kivívott magának alaposan rászolgált ugy magas irodalmi nivójával, mint művészi becsével. Az Uj Idők maga körül csoportosítja a legkitünőbb magyar írókat, a művészvilág lehetőségeiből tagjait és így bőven rendelkezik mindazzal, a mi szükséges, hogy az olvasó közönségnek egy tartalom-ban gazdag, művészi becsű, az izlést nemesítő és érdekésen szórakoztató családi lapot nyújtson. Minden számban két regény, két-három elbeszélés, társadalmi, művészi, ismeretterjesztő czikkek s szebbnél-szebb illusztrációk vannak. Az Uj Idők azonkívül minden új előfizetőjének két színyomatot nagy műlappal, melyek Neogrady aquarelljei után készültek, kedveskedik. Előfizetési ára negyedévre csak 4 korona. Kiadóhivatala Andrassy-út 10. szám alatt van.

— *As En Ujságom.* A legkedvesebb és legelterjedtebb gyermeklap Pósa bácsi lapja az En Ujságom. Olyan családnál, a hol gyermek van, szinte nélkülözhetlen eszköze a nevelésnek az En Ujságom, a mely a legszórakoztatóbb és legolcsóbb multság, a mellett, hogy hasznos és erkölcsös tudnivalókkal ösmerteti meg a gyermekvilágot. Tarka változatosságban vannak minden számban: mesék, versek, elbeszélések, képek, mulattató dolgok, rejtvények, játékok. A magyar írók legjavá dolgozik az En Ujságomba s minden számban Pósa bácsi szebbnél-szebb gyermek-verseket ír. Előfizetési ára negyedévre csak 2 korona. Kiadóhivatala Andrassy-út 10. szám alatt van.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

(S. V.) Levelekre csak ezen rovat alatt válaszolunk; nincs annyi időnk, hogy levélíráásra is jussunk.

(Kula.) Közölni fogjuk, ha rá kerül a sor.

(S. Baja.) Már régen nélkülözük becses tudósításait és egyéb dolgozatait.

(Zombor.) Eljegyzési híre tessók személyesen beozni; ismeretlenül vagy aláírásnélküli bekioldótól ilyen híreket nem közöljük.

(Kedves.) Verseket is közlünk itt-ott, — ha jók. (Palánkai tudósító.) Lapunk minden pártól és politikától független; közérdekű — de nem személyeskedő — dolgokat közlünk rendes levelezőink-től, vagy ismerősöktől. Időnk ekből származó dolgokat nem vesszünk figyelembe.

(N-s. Filipova.) Birói véleményt nem mondhatunk; ez csak saját véleményünk.

(Sz-y. Szeged.) Azért szüntetjük be a tisztelet-példányt, mert nem kaptunk három hónap óta semmit — Tessók lapunknak is egy kis időt szentelni.

(O-a.) Igen is, április hó 1-én mindazon t. munkatársainknak, kik az utolsó negyedben közle-ményt vagy tudósítást nem küldtek, a tisztelet-példányt beszüntettük.

(V-y.) Szerkesztővel reggel 8—10 és délután 2—4-ig értekezni. — Lakása lapunk fején van kitüntetve.

Laptulajdonos: Oblát Károly.

Nyilttér.*)

Selyemblous 2 frt 35 kr.

magasabb — 4 mtr. — úgymint „Hennebergselyem”, kete, fehér és szes 60 krajczártól 14 ft 65 krajcz méterenkint. Mindensinek portó és vámentesen házhoz küldetik. — Minták postafordulattal. — Schwetzb. dupla levelportó ár.

HENNEBERG G. szem-nyáros
(es. és k. udvari szállító) ZÜRICH.

„Angol királynő szálloda”

BUDAPEST,

Deák Ferencz-utca 1. szám.

(Tulajdonos: Palkovits Ede.)

Elsőrangú szálloda. — Legelegánsabb, legmodernebb komforttal berendezve. — Lift. — Villamos világítás. — Fürdő a szállodában, — Étkező-termek, — Kávéház. — Legolcsóbb árak.

A bácskaiak kedvence szállodája.

(* Ezen rovatért nem felel a szerk.)

840 sz.

kig. 902

Pályázati hirdetmény.

Csataalja községben leköszönés folytán üresedésbe jött **irnok-végrehajtói** állásra ezenel pályázató hirdetek. Felhívom pályázni öhajzókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **1. évi április hó 30-ig** alulírott főszoljabirohoz nyujtsák be.

Az irnok-végrehajtó fizetése évi 600 korona.

Baján, 1902. évi ápril 8.

Vojnits Máté,
főszoljabiro.

Gőzmalom

jó helyen és vidéken, kedvező feltételek mellett eladó. Czim: a kiadóhivatalban

Legfinomabb és legtáplálékosabb leves-extract és józamatu ételpótlék

SITOGEN.

Tulhaladja tudományos vizsgálát szerint, minden huskivonatot, leves-fűszert és efféleket jó zamatban, táperőben és fele oly olcsó.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában emelleg és gyarmatár-üzletben

Próbafazék 65 gr. 1 kor., próbapalaczk 65 gr. 60 fil.

A Sitogen-kivonat részvénytársaság oszlr. m. képviselője

HOFFMANN S. BUDAPEST, VIII., Népszínház u. 38

Uj vaskereskedés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy Zomborban (Kossuth Lajos utca 165. szám)

Mayer Alajos

törvényszékiileg bejegyzett czég alatt vaskereskedést nyitottam.

Ezen szakmába vágóteljes ismereteim, melyeket részint hazánk igen előkelő vaskereskedéseiben, részint a külföld több piaczaianak látogatása által magamnak szereztem, azon kellemes helyzetbe jutaltak, hogy kereskedésemel mindennel, mit e szakma és az itteni szükségletek igényelnek, elláthatom és így nemcsak hason-nemű üzletekkel versenyezhetek, hanem képes leszek t. megbízóim minden kívánatát legnagyobb megelégedésükre kielgíteni.

Kérem a n. é. közönségnek szives támogatását és maradok

Teljes tisztelettel

Mayer Alajos

Ugyanitt egy tanonc felvétetik.

Permanens képes levelező-lap kiállítás.

Hecht Mór

képes levelező-lap központi áruháza, könyv-, zenemű- és papírkereskedése

„az új képes levelező-laphoz“

ZOMBORBAN,

Trefort-utca, a gőzfürdő átellenében.

Legnagyobb és legszebb választék. Bámulatos olcsó árak.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Minden nap újdonságok érkeznek a külföldről.

Oh jurt!

Megfojt ez az átkozott köhögési

Kapható Zomborban: Mihajlovics Iván, Schwarcz Emil, Tarczay István, Temesváry J. Eszterházykban.

Köhögés, ékedség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású

Nógor mellpásztilai

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és korona. Próbadoz 50 Allér. 16- és szédüléses rákúr.

NÁDOR GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Ezer mellpásztila csillagot megőrzött.

Igfjen!

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA

RIZSPOR

Az arezből szépitése és finomítása. elegeánsabb toillete-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elsmerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Taussig Gottlieb

cs. és kir. udvari toilette-szappan és illatszergyár, BÉCS I., Wollzeile 3. sz.

Kapható Zomborban: Weidinger S. és Zs. kereskedő-cégznél.

Egy doboz ára 1 fr 20 kr. küldés utánvé vagy az összeg előleges beküldése uan.

Hirdetések

felvételnek

legelőbb árak mellett lapunk

kiadó-

hivatalában.

Globus tisztító kivonat a legjobb fémfiszító szer

10, 16 és 30 filléres dobozban mindenütt kapható, hol plakát látható.

Egy kísérlet után sohasem veszünk mást

Feltaláló és egyedüli gyáros:

Fritz Schulz jun. r.-társ, Eger és Leipzig.

F E R E N C Z

(pálinka sóborszesz)

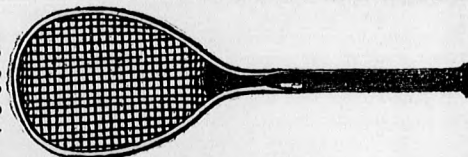
Vértes gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb. Feletlen tisztasága következtében úgy külső mint belső használatra mindenképpen legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyomódszerre (massage). Kitűnő sikerrel használtatik köszvény, esz, meghülés ellen, bennelások, fészemokná, gyuladák és kelénél, továbbá a fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására, belsőleg gyomor-göres, rosszlet, fejfájás stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levelhordóknak s általában sokat gyalogolóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a melléki névjegygyel. — Egy üveg 30 fill. 1 és 2 kor. Kapható gyógyszerárakban, drogáriákban, fűszers kereskedésekben. Zomborban: Döfler Antal, Hay Ignácz, J. Heinalhofer Robert, Lugumerszky Piátó, Markovits György, Nihilis István, Sredjeo Gargurov valamint közvetlen:

Vértes L. Sas-gyógysz. Lugoson.

TAVASZI SPORTCZIKKEK

Lawn-Tennis, Football, Ping-Pong, kerékpározó, uszó, utazó valamint lavagló sport-czikkekről megjelent legújabb képes árjegyzékemet kívánatra ingyen és bérmentve küldöm

SCHOTTOLA ERNŐ

Budapest, Andrassy-út, Fonciere-palota.

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

Farbenbrühen vorm. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

huából készült és annak támogatást tartalmazó izület. könnyen oldódó albumose készítmény a legkiválóbb

erősítő-szer

gyenge és a táplálkozásban elmaradottaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegeknek, beteggyasoknak, angol kurbán szenvedő gyermekeknek, idősöknek, nemkülömben

Vas-Somatose

alakjában a sápkórosoknak lesz ajánlva az orvosok által. Vas-Somatose nem egyéb 2% szerves vaszaltatú vasat, a milyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatose. Hatásos rendkívül gerjesztő és étvágyat. Raktáron van az összes gyógyszerárakban és gyógyszerkereskedésekben.

Elő- és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Hómlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (szaját üzletben).

Arany-érmekkel kitüntette.

Főhercegi és hercegi uradalmak, es. es. kir. katonai intézetek, vasutak, iparibánya és gyári létesítmények, építési vállalatok, építő mesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítói. E viharmentes hómlokzat-festékek, melyek mészből főltöttek, száraz állapotban, porlakban és 46 különböző m. m. ában különként 16 król fölfele szállíthatnak és a mi a festék színességét és tartóságát illet, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért. Mintakártya, ugyancsak utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziorv. a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvényel, csúszl. és megbűtéseknel. Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárlásokor óvatosan legyünk és oszák eredeti üvegek dobozokba. „Horgony” vésőjeggyel és a „Richter” orv. jeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. ában a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Kichter F. Ad. és társa, chem. és kir. udvari szállító. Rudolstadt.

Kávé

Fiuméből Fiuméből
5 kg. MANILLA 13 kor. 50 fill.

5 kg. NEV-CUBA 15 korona.

5 kg. CUBA-kávé 16 kor. 50 fill.

5 kg. SOERABAJA 16 kor. 50 fill.

Híressé vált kávékeverék

2 Soerfaja külön
1 1/2 Modjokerto Jáva külön
1 1/2 Brabatos Mocca csomagolva
5 kg. — 19 korona 16 fillér.
Jobb nem létezik!

Elvámolva és bérmentve minden egyéb költség nélkül utánvételt vagy a pénz előzetes beküldése után küld a

FIUMEI

Kávébehozatali

TÁRSASÁG VIRÁG JENŐ.

Fiuméből, Postafiók 77.

Árlap ingyen.

1.000.000

KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.
legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:
1.000,000 korona.
nyeremények részletes beosztása a következő:

Középpénzben fizetendő.	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 ..	200000
2 ..	100000
1 ..	90000
1 ..	80000
1 ..	70000
2 ..	60000
1 ..	40000
3 ..	30000
1 ..	25000
7 ..	20000
3 ..	15000
31 ..	10000
67 ..	5000
3 ..	8000
432 ..	2000
763 ..	1000
1338 ..	500
90 ..	300
31700 ..	200
3900 ..	170
4900 ..	130
50 ..	100
3900 ..	80
3900 ..	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Hat millió koronánál többet nyertek nálunk nagyraecsesült vevőink. Az egész világ legsúlyosabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy **50,000**

PÉNZNYEREMÉNYNYEL sorsolattik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen TIZENHÁROM MILLIÓ 160.000 KORONÁT, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek egyszerű betétei a következők:
egy nyolcad (1/8) frt — 75 vagyis 1.50 koronn
egy negyed (1/4) " 1.50 " 3.— "
egy fél (1/2) " 3.— " 6.— "
egy egész (1) " 6.— " 12.— "

A sorsjegyeket utánvételt vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. év április hó 21-ig
bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHAZ
Budapest.

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.
Főadunk osztálysorsjáték osztályai:
Főzet: VI., Teréz-körút 46/a
Fiókok: 1. Váczi-körút 4.
" 2. Múzeum-körút 11.
" 3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben {utánvétel nélkül kérem postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő.
{mellékelem bankjegyekben (bélyegeken).}

Pontos cím:

Restitutionsfluid
Kwizda féle Restitutionsfluid
Cs és szab. mosóvíz lovak részére.
1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő- és uterősi-
160l, hízarnak, hús megvágnak stb., az időm-
tásnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a
lenyi védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Ma-
gyarország valamennyi gyógyszerárában és
gyógyszállító-
désében. Főraktár: Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész,
Korneuburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi
és bolgár fejedelmi udvari szállító.